

Status Animarum 1765

Bewerkt door R. Correns

Genoemde status animarum werd in 1765 opgemaakt door de Wijnegemse pastoor Focoldus Baelemans en kwam op eigenaardige wijze terecht in een van de manualen van het pastoraal archief te Kalmthout.

In die 'cataloge' van alle de parochianen van Wijneghem, soo communicanten als non communicanten' volgt de toenmalige dorpspastoor een strenge plaatselijke orde. We krijgen sterk de indruk dat hij, met zijn notitieboek in de hand, een echte dorpswandeling deed. Hij noteert "hebbe begonst met het huys noortwaerts aghter de wippe" en we konden met behulp van een kaart uit 1740 opmaken dat het huis stond in de driehoek gevormd door de huidige Beukenlaan, Merksemsebaan en Zandstraat.

Rondgang:

In het huis achter de wip

- De vroedvrouw Maria De Bruyn
- Jan van Put en echtgenote Joanna Keirsmackers (3 comm)

Bij het oud kerkhof (Beukenlaan)

- Joes Van Loy en echtgenote Joanna Byens
- zijn kinderen: Adrianus, Maria en Jacobus Van Loy (4 comm. 1 non-comm)

Het huis naast Van Loy

- Jan Smits en echtgenote Joanna Wouters
- kinderen: Maria, Adriana en Joes (2 comm. 3 non-comm.)

In het huis "Den Aghtergael" (herberg)

- Adriaan Lauwers en echtgenote Anna Catharina Oyen
- zijn kinderen: Joanna, Anna Catharina, Mathias, Joes Baptista en Maria Theresia.
- Mathijs Lauwers, broer van Adriaan

Het volgende huis

- Christianus Lodewijck en echtgenote Cornelia Gijssels
- kinderen: Adrianus, Petrus, Anna, Catharina en Cornelis

Op het hof Nackens (nu Ertbrugge)

- Laurentius Lauwers met zijn tweede vrouw Maria Stuys. Uit het eerste huwelijk woonden er de kinderen:

- Joes Baptista en Joanna Magdalena. Uit zijn huwelijk met Maria Stuys de kinderen Cornelis en Henricus Alexis

Van Ertbrugge keerde de pastoor terug naar Stuyvenbergh (tussen de huidige Merksemsebaan en het Klein Schijn). Hier stonden drie huizen.

Het eerste huis:

- Peeter Verschoor en zijn vrouw Anna Meyers met één kind, Anna Maria (3 comm.) en Jan Somers (non-comm.)
- Links van deze woning woonde Antonius Struys en diens echtgenote Peternel Delien. Waren nog inwonend: Cornelius Delien en Joanna Struys (4 comm)
- In het rechter huis woonden Joes De Beukelaer met zijn vrouw Elizabeth en zoon Petrus (3 comm.)

Kasteel Bijkhoeve

- Cornelis Franssens en echtgenote Elisabeth Peuters met de kinderen uit zijn eerste huwelijk: Jan, Adrianus en Simon Joris; verder woonden er nog Franciscus Franssen en twee dienstmeiden Anna Kalleuy en Joanna Peutinghs. Als non-communicant was er Maria Theresia Philips

Het huis van de “cappelaen”

- Onderpastoor Stevens en zijn dienstmeid Henderica Van der Peerle

Naast de cappellaan woonde Adriaan Bogaerts met zijn vrouw Susanna Scheurmans met de kinderen uit zijn eerste huwelijk Jan en Anna Covens. Verder nog Jan Francis en Maria Bogaerts. De jongste zoon Jan Francis Bogaerts was non-comm.

Afwijkend naar de broeckstraete vervolgde de pastoor zijn weg

Voor de Broekstraat stond het huis van Jan Pittoors en zijn vrouw Helena Taymans met hun kinderen Peeter en Anna Catharina. Verder woonden er als knecht Peeter De Koninck en als meid Magdalena Hens, de kinderen van het echtpaar De Koninck-Hens, Jan, Antonius en Maria waren niet-communicanten.

Verder gelegen woonde Peeter Taymans gehuwd met Anna De Backer en kinderen Antonius en Petronella (non-comm.) De huisgenoten Mathijs Huysstraeten, Petrus Van den Velden en Anna Maria Van den Velden

In de Broeckstraete zelf woonden achtereenvolgens

Francis Van Hoof gehuwd met Catharina Dillis en hun niet-communicerende kinderen: Petrus, Joes Baptista, Cornelis en Adrianus. Inwonende familieleden waren: Cathrien Vekemans, Adrianus Bresseleers en Adrianus Adriaenssens

Het volgende huis werd bewoond :door Adriaen Van Hoof en echtgenote Joanna Ceulemans en kinderen: Catharina, Anna Maria, Mathijs en Joanna Catharina. Inwonend was nog Theresia Naegels

Dan was er de woning van Francis Van den Velden gehuwd met Elisabeth Van Heurck en zoon Petrus Adriaenssen (uit een eerste huwelijk ?) non-comm. Waren de drie kinderen Jan Baptist, Cornelius en Adrianus? Verder woonde er nog Magdalena Wens, onderhouden door de Armentafel.

Kasteel Kijckuit

- Francis Van Selst en Magdalena De Neef, dienstmeid Elisabeth Bresseleers en knecht Peeter Dellen, non-communicanten de kinderen Maria en Catharina

Dan kwam het huis van Jan Van Schevensteen gehuwd met Elisabeth De Pooter en zoon Cornelis. Inwonende familieleden waren: Adriaen Verstraeten, Cornelis Van Giel, Anna Govaerts en Cathrien Dillen

Naast de familie Van Schevensteen woonde Jan Gijs en zijn vrouw Maria Van den Velden en hun kinderen Cornelis en Catharina. (4 comm.)

- Martinus Van der Weeën en Maria Bresseleirs
- Stephanus De Pooter, Christiaan Bresseleers, Anna Polters en Maria De Koninck (6 comm.
- de kinderen Cornelis Geerardus, Joanna Catharina en Christianus (non-comm.)

Verder in de Broekstraat woonden nog:

- Peeter Wils en echtgenote Catharina Calluy met meid Anna Vekemans en de niet-comm. Kinderen Anna Cornelia, Cornelis en Maria Catharina.

- Cornelis Calley met zijn vrouw Cornelia Livens, hun kinderen Jan en Maria met knecht Jacobus De Vos

De rondgang ging vervolgens over in de Groenstrate vanaf het Pullhof

- Peeter Dillen en Cathrien Smits

- Jan Koecks en zijn vrouw Catharina Canteleers met twee kinderen Catharina Van Sanden en Antonius Koecks (4 comm)

- Het huis daarnaast :

- Martinus Kalleuy en echtgenote Elisabeth Lambreghts, non-comm. Cornelius en Maria Cornelia

- In de hoeve van het klooster Ter Sieckenen :

- Peeter Van Reeth en echtgenote Petronilla Wouters, vijf familieleden en/of personeel: Peeter, Joanna, Catharina en Joes Schuerweghs, Carolus Van der Sanden en Anna Catharina Deckers en Joanna Claessen, niet-comm, 7 communicanten.

- In het Groenhuis (herberg):

- Jan Pittoos en Cornelia Gijssels met hun kinderen: Elisabeth en Clara Klaessens, 4 comm, één non-comm; Anna Maria

Links woonde Guiliam Struys en Adriana Lijsen met Susanna Dellen en het kind Petrus

In het volgende huis:

- Jan Schaellens met echtgenote Anna Maria.... en Anna Verbert, non-comm: Egidius, Michael, Joanna en Elizabeth

In de overbuur: Francis Raeymaeckers en Anna Cornelia Schaellens en Peeter Verbert, weduwnaar

Een tweede koppel: Cornelis De Pooter en Maria Verbert, was inwonend: Peeter Huygen, non-comm: kind Elisabeth

Nu verliet de pastoor de Groenstraat die op de grote baan Antwerpen- Turnhout uitkwam (de huidige Kanaalstraat)

Op de baan woonde Adriaen De Backer en vrouw Elisabeth Van Put en het echtpaar Cornelis Gijss en Joanna De Winter, 4 comm.

In het tweede huis:

- trof Focoldus aan: Jacobus Bollaerts met echtgenote Maria Diricks en dochter Anna Catharina (non-comm.) Verder woonden er nog het echtpaar Adrianus Van Hoof en zijn vrouw Joanna Vinck met zoon Leonardus. In een andere kamer trof hij het echtpaar Peeter Spilens en echtgenote Maria Van der Auwera, 4 comm., 2 non-comm. Het kind Maria Catharina De Kuyper was non-comm.

In het derde huis:

- Cornelis Gijss en Elisabeth Berrevoets met hun kinderen: Christianus en Philippus (4 comm.)

In het vierde huis:

- Laurentius Lenaerts en echtgenote Maria Van den Velden met haar moeder de weduwe Maria Smits. Inwonend waren Cornelius Regouts en Theresia Naegels (5 comm.)

Op de grote hoeve van de graaf:

- Adrianus Kools gehuwd met Anna Elisabeth Van Immerseel en twee kinderen Joes Baptista en Anna.
- Knechten en meiden: Antonius Pittoos, Jan Verschueren en Magdalena Schuerweghs
- De zuster van Anna Elisabeth, Peternel Van Immerseel (8 comm.)

Op de hoeve bij het hof (huidig park van Wijnegem):

- Cornelis Bogaerts en zijn vrouw Peternel Theurs en hun kind Elizabeth
- Knechten en meid: Adriaen Dillen, Michael Van den Velden en Joanna Van Bruggen (5 comm, 1 niet-comm)

Op het hof zelf:

- Peeter Joris en zijn vrouw Anna Struys en kinderen (niet-comm.) Jan, Elisabeth en Petrus
- De moeder van Anna Struys, Elizabeth Bestens
- Verder inwonend waren: Jan Bestens en Joanna Joris

In de molen:

- De weduwe Maria Mertens en zoon Dominicus Verlinden
- Anna Catharina, Jacobus, Joanna Elisabeth (niet-comm)
- Inwonend was Jacobus De Beukelaer (4 comm, 3 niet-Comm.)

Op de Kraeywijkse hoeve:

- Peeter Kennis en echtgenote Anna Maria Zegers
- Verwante: Adrianus- Jan Ceulemans, weduwnaar
- De kinderen Peeter Ceulemans, Joes Baptista en Catharina.
- Knecht: Jan Thijs
- Niet-communicanten waren: Maria Struys en Francis Gijs, Jan Pittoos en Maria Simons (8 comm., 2 niet-comm.)

Vervolgens ging de pastoor vanaf de kerk richting Antwerpen

In het eerste huis woonde:

- Adriaen Verschoep en Maria Feyen, zijn vrouw en zoon Petrus (3 comm.)

Brouwerij De Kroon:

- Er woonde hier heel wat volk, zowel familieleden als werkvolk.
- Brouwer was Jacobus Bervoets en echtgenote Joanna Van Hesbeen
- hun vijf kinderen: Francis, Cornelis, Elizabeth, Anna Catharina en Joanna
- Tante Theresia Berrevoets en neef Jan Ceulemans
- Knechten: Carolus en Jan Verhopen, Jan Lanen, Peeter en Mathijs Van Steen
- Meid: Maria Philips (15 communicanten en 1 niet-comm. Met name Maria Vekemans

In het volgende huis:

- Cornelis Van den Velden en echtgenote Maria Geerts en dochter Anna Maria (2 comm., 1 non-comm.)
- Waren inwonend: Jan Cloots en zijn vrouw Peternel Joris en dochter Maria (3 comm.)
- 2 niet-comm. Waren: Cornelius en Joes

Herberg Het Radt van Fortuyn:

- Jan Baptist Van Lommel en echtgenote Maria Van Soom.-
- Knecht Peeter Van Poppel
- Meid was Elisabeth Smits (4 comm.)
- non-comm.: Marie, Cathrien en Jan

In het vijfde huis:

- Dilliam Thijs en Elisabeth Taeymans, zijn vrouw.
- Peeter Hesbeens en echtgenote Clara
- niet communicanten waren: Marie, Carolus en Jacobus
- Jan Van der Heyden en vrouw Maria Schilluyne en de kinderen Joanna, Carolina, en Maria Catharina. Tottal (6 niet-comm., 4 comm.)

Het volgende huis was bewoond door de gareelmaker:

- Leonardus De Pooter met zijn vrouw Anna Maria De Pooter en hun kinderen: niet comm.: Jacobus, Joes, Maria en Franciscus.
- Inwonend: Adriana Van Giel

In het huis ernaast:

- De wever Peeter Reynaerts en echtgenote Anna Bogaerts
- Cornelis Joris en niet-comm. Cathrien Reynaerts (kleindochter)
- Verder was er nog inwonend: Adriaen Sas en zijn vrouw Elisabeth

In het volgende huis:

- Jan Franciscus Schuerweghs gehuwd met en hun kinderen (niet comm.): Jan, Francis, Elisabeth en Barbara. Jan Franciscus was wagenmaker van beroep

In het negende huis:

- Philippus Van der Heyden gehuwd met Anna
- Inwonend: Adriaan Marissen met echtgenote Barbra

In het tiende huis:

- De weduwe van de smid, Maria Catharina Claessens en haar kinderen; Anna Catharina, Theresia, Francis, Joanna, Petrus, Jacobus en Ambrosia
- Knechten: Michael en Crispinus

Herberg St. Huybrecht:

- Philippus Firens en zijn vrouw Anna Maria Gijsens
- Dienstmeid was Anna Van Giel

Naast de herberg:

- Carolus Reysen gehuwd met Adriana Van den Branden met hun kinderen: Petrus en Adrianus, non-comm.: Marie, Carolus en Joes Baptista

Gebuur en schoenmaker:

- Jacobus Van den Branden en echtgenote Susanna Van Uytrecht ,hun dochter Joanna
- Knecht Jacobus ...
- Kinderen: Isabella, Joes, Petrus en Cecilia (non-comm.)

Gebuur en kleermaker:

- Petrus Van den Wijngaert gehuwd met Elisabeth Ceulemans

In het dertiende huis:

- Mathijs De Beukelaer en zijn echtgenote Maria ...
- Kinderen: Jan Franciscus, Jan Baptiste, Maria en Jacobus (non-comm.)

Aan de bareel:

- Hoefsmid Carolus Cassiers
- Kinderen: Franciscus, Petrus, Joes, Catharina en Maria (non-comm.)

Vervolgens maakte de pastoor rechtsomkeer en ging terug richting kerk.

Herberg De Swaen:

- Melchior Verbist gehuwd met Maria Van Aert en hun kinderen: Maria, Anna Catharina, Christiaan en Melchior.
- Knechten: Cornelis Lanen en Cornelis Marissen
- Meid was Maria Peeters
- Verder waren nog inwonend: Antonius Genil, Peeter Jan Van Bernden en Anna Van Aert (12 comm.)

In het volgende huis:

- Egidius Gerremans gehuwd met Anna De Pooter en kinderen: Egidius Elisabeth, Joanna, Joes en Ludovicus (5 non-comm.)
- Knechten: Joes Bogaerts en Cornelis Van Steen
- Meid was Maria Theresia Van Doren
- Inwonend was nog Maria Janssens

In het derde huis:

- Andries Gijs en Dingna Aerts (2 comm.) met hun zoon Joes Baptist (non-comm.)
- Inwonend waren Christianus Verraert gehuwd met Adriana (2 comm)

Brouwerij de Craen:

- Weduwe Peternel Janssens en dochter Isabella Vonckx en drie kinderen (niet-comm.): Jan, Joanna en Jacobus
- Inwonend: Maria Catharinaen haar zoon Joannes (samen 4 comm.)

Volgend huis:

- Jan Jonckheer en vrouw Anna Maria Van Dongen
- Jacobus Jonckheer en echtgenote Maria De Knodder
- Knecht Jan Franciscus Vercammen (non-comm.)
- Joseph Van Gastel en de kinderen: Petrus en Anna Catharina (5 comm., 3 non-comm.)

Volgende gebouw werd bewoond door 23 personen:

- Adrianus Van Doren gehuwd met Catharina Goyvaerts
- Waltherus Bogaerts gehuwd met Magdalena Van Asten en kinderen Joseph, Joannes, Bernardus en Theresia en de niet-comm. Francis en Elisabeth
- Adriaen Vekemans en echtgenote Joanna Gibens en dochter Joanna Maria.

In de hof van bovengemelde woning:

- Adriaan Van Nuffelen gehuwd met Maria Vingerhoet en dochter Maria Catharina.
- Inwonend waren nog: Jan Swevels en Peternel Vingerhoet en Peter Vingerhoet, haar broer. en kinderen Adriaen, Francis en Magdalon (7 comm en 15 non comm.)

Het huis daarop volgend:

- Jan Rouwvoet en zijn vrouw Maria Gijs en hun kinderen Franciscus en Theresia (2 non-comm.)
- Inwonende was Anna

Herberg "De Steir" ofwel De Ster:

- Jan Wils gehuwd met Barbara Taymans en hun kind Elisabeth
- Meid was Maria Van Dijck
- Inwonend waren: Waltherus Van Steen en Catharina De Rijck.

In de toren woonde:

- Adriana ..., Jan Luyten, wieder, en Maria Callot, zijn vrouw.
- Peeter Vingerhoet gehuwd met Magdalena..... en een Kind ? (5 niet-comm. En 10 comm.)

Herberg "Den Roskam"

- Hier woonde vorster (houtvester) en zijn vrouw Maria Anna De Ledt en haar vader Egidius De Ledt en een kind

- Inwonend: Melchior Nogaerts gehuwd met Elmisabeth Van Schooten en hun kinderen, Elisabeth, Catharina en Maria Elisabeth.
- Cornelis Pittoos en echtgenote Christina en hun kinderen Franciscus, Petrus en Marie
- Het gezin Peeter Hens, Anna en hun kinderen Petrus, Cornelius en twee kleine meisjes ?
) 11 non-comm. En 9 comm.)

We kunnen stellen dat er in 1765 467 inwoners waren in de gemeente

Bron: Vosselmans Jos, "Status Animarum van Wijneghem" , in "Oudheid en Kunst" jrg. XXXV, Brecht 1952, blz. 31-41